

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, права та управління бізнесом
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

“ _____ ” _____ ^(підпис) 201 ____ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076. «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка, планування та управління бізнесом»
(назва магістерської програми)
на тему: «Планування та регулювання партнерських відносин державного та приватного секторів у соціальній сфері»
(назва теми)

Виконавець:
студент ФЕУП, 65 групи
Томашен Вадим Валерійович _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:
д.е.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)
Балджи Марина Дмитрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ.....	5
1.1. Основні поняття соціальної сфери.....	5
1.2. Законодавча база розвитку соціальної сфери	15
1.3. Роль державного управління, прогнозування і планування розвитку в соціальній сфері.....	25
1.4. Концептуальні засади реалізації державно-приватного партнерства.....	34
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ ТА ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	54
2.1. Аналіз соціальної сфери України.....	54
2.2. Розвиток соціальної сфери в Одеській області.....	66
РОЗДІЛ 3. НАЛАГОДЖЕННЯ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН ДЕРЖАВНОГО І ПРИВАТНОГО СЕКТОРІВ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ.....	74
3.1. Обґрунтування перспектив розвитку в соціальній сфері Одеської області на основі дослідження регіональних програм	74
3.2. Оцінка фінансової реалізованості програм соціального розвитку Одеського регіону (на прикладі програми "Освіта Одещини").....	96
3.3. Вдосконалення програми "Освіта Одещини" через взаємодію державних установ та приватних підприємств	105
ВИСНОВКИ	118
Список використаних джерел	120
Додатки.....	133

ВСТУП

Актуальність. Одним із основних напрямів трансформації економіки України на сучасному етапі є подальше реформування системи управління економікою. Дійовим засобом підвищення ефективного функціонування державної власності є розвиток партнерських відносин держави та бізнесу, що дозволить залучити в державний сектор економіки додаткові ресурси, насамперед інвестиції. У такій системі відносин відбувається об'єднання ресурсів і потенціалів держави і бізнесу, що сприяє підвищенню ефективності використання наявних ресурсів, розподілу ризиків між державним і приватним сектором та їх мінімізації. В Україні розвиток партнерських відносин держави і бізнесу знаходиться на початковій стадії, зокрема не сформовано інститути та інституціональне середовище державно-приватного партнерства. Це зумовлює необхідність наукового обґрунтування сутності державно-приватного партнерства як форми інституціональної взаємодії державної влади з бізнесом його ролі в розвитку суспільства, форм і способів реалізації державно-приватного партнерства.

Мета дослідження: планування та визначення методів регулювання партнерських відносин державного та приватного секторів у соціальній сфері.

Для вирішення поставленої мети відокремлені наступні завдання:

- проаналізувати стан соціальної сфери в Україні та Одеській області;
- визначити роль державного управління, прогнозування і планування розвитку в соціальній сфері, та концептуальні засади реалізації державно-приватного партнерства;
- обґрунтувати перспективи розвитку в соціальній сфері Одеській області на основі дослідження регіональних програм;
- розрахувати економічну ефективність та оцінити фінансову реалізованість програм соціального розвитку Одеського регіону (на прикладі програми "Освіта Одещини");

– вдосконалити програму "Освіта Одещини" через взаємодію державних установ та приватних підприємств

Об'єктом дослідження є процес партнерських відносин державного та приватного секторів у соціальній сфері.

Предметом дослідження виступає планування та регулювання партнерських відносин державного та приватного секторів у соціальній сфері.

Методи дослідження. Реалізація поставлених задач дослідження здійснювалась за допомогою наступних методів: використання системного методу зробило можливим декомпозицію соціальної сфери на ряд підсистем, які досліджувалися автономно з урахуванням подальшого узгодження цілей кожної підсистеми із загальною метою системи; графічний метод – при обробці даних та складанні діаграм та рисунків; метод аналізу і синтезу сприяє дослідженню диференціації та при обґрунтуванні об'єктивної необхідності регіоналізації соціальної політики; Microsoft Office Excel – для математичних розрахунків, та створення діаграм; метод порівняння – для здійснення порівняльного аналізу концепцій соціальної політики в різних країнах, узагальнення світового досвіду, для виявлення їхніх спільних рис та специфічних особливостей; інституційний метод – для дослідження інститутів, з допомогою яких здійснюється державне управління соціальною сферою.

Інформаційна база дослідження. Інформаційними джерелами дослідження слугували закони, законодавчі та нормативні акти, кодекси та інші правові документи, наукові праці вчених-фахівців з проблем соціальної сфери, періодичні видання, матеріали державної служби статистики України, електронні дані тощо.

Публікації. За результатами роботи опубліковані наукові праці: "Сучасний стан та проблеми розвитку соціальної сфери України" в матеріалах V Міжнародної науково-практичної конференції "Розвиток економіки та планування бізнесу в сучасних умовах: проблеми та шляхи вирішення", (Одеса, 14-15 вересня 2017 р.) та стаття "Аналіз соціальної сфери в Україні та Одеській області" у Науковому віснику ОНЕУ, №10 (252) за 2017 р.

ВИСНОВКИ

В Україні на сьогоднішній день розвиток партнерських відносин держави і бізнесу у соціальній сфері знаходиться на початковій стадії, зокрема не сформовано інститути та інституціональне середовище державно-приватного партнерства. Це зумовлює необхідність наукового обґрунтування сутності державно-приватного партнерства як форми інституціональної взаємодії державної влади з бізнесом його ролі в розвитку суспільства, форм і способів реалізації державно-приватного партнерства в соціальній сфері.

Для забезпечення достойного життя громадян здійснюється фінансування об'єктів соціальної сфери. Але на сьогоднішній день це є доволі складним і болючим питанням. Проблема полягає в тому, що більшість закладів цієї сфери реалізують свої послуги у некомерційному секторі економіки, а відтак, їх діяльність спрямована не на отримання прибутку, а на забезпечення соціального ефекту від реалізованих послуг. Тому, для успішного функціонування та розвитку вони потребують значних капіталовкладень.

Так як Україна є соціально спрямованою державою, то варто зазначити що її притаманні цінності ліберальної моделі та консервативної моделі. Це проявляється в тому, що основні канали перерозподілу фінансових ресурсів знаходяться в руках держави, або під її контролем. Величина соціальної допомоги існує в пропорційній залежності від трудових доходів і, відповідно, від розмірів відрахувань на страхові платежі. Також спостерігається тісний зв'язок між рівнем соціального захисту та тривалістю професійної діяльності. Однак, у вітчизняній моделі соціальної політики не відбувається поєднання високої економічної ефективності з розвинутою системою соціального захисту, яка заснована на свободі споживання, а також бюджетні відрахування на соціальні заходи не дорівнюють страховим внескам працівників і працедавців, що характерно саме для консервативної моделі.

На сьогоднішній день в Україні особливо актуальним є залучення коштів

через державно-приватне партнерство. Перспективні інноваційні форми ДПП в сфері освіти, науки та бізнесу представляють різні види інтеграційних комплексів - малі інноваційні фірми при вузах, технопарки, науково-освітні центри тощо, метою створення яких є інтеграція можливостей вищих навчальних закладів, державних наукових організацій та інноваційного підприємства для здійснення спільної діяльності, що представляє інтерес для приватного сектора промисловості.

А впровадження в реалізацію ДПП програмно-цільового методу вплине на оздоровлення регіонального управління, так як дозволить вирішити першочергові соціально-економічні проблеми.

Також, проведені розрахунки ефективності та оцінки фінансової реалізованості цільових комплексних програм соціально-економічного розвитку Одеського регіону дадуть можливість органам влади приймати обґрунтовані рішення про ранжування програм, їх фінансування та економити бюджетні кошти шляхом виключення не результативних програм.

Отже, за підсумками розрахунків в даній роботі можна зробити висновок, що рекомендується сканування з залученням додаткових фінансових джерел для комплексної програми «Освіта Одещини» на 2015-2018 роки. Коефіцієнти програми в допустимих межах від 1 до 1,4. Отже, немає великих підстав для невиконання цих програм. Отже, отримання позитивного або навпаки негативного результату оцінки реалізованості програми служить підставою для внесення змін в обсяг фінансування на наступний фінансовий рік, в випадку, якщо ризик невиконання програми висок або нерівномірне фінансування, яке підвищує ризик нереалізації програми, то розглядається можливість її дострокового припинення.

Пропонується реалізацію проекту по забезпеченню інтелектуальними ресурсами ВНЗ для виконання непрофінансованих заходів програми "Освіта Одещини" шляхом фандрайзингу який можливий через участь представників професорсько-викладацького складу та студентства у здійсненні фандрайзингу: пошуку приватних фірм-донорів, а також отриманні грантів, реалізації науково-

дослідних проектів.

Таким чином можна вирішити проблему низької якості підготовки молодих фахівців можна частково вирішити при наданні приватними фірмами новітнього устаткування і технологій у форматі навчальних центрів, лабораторій тощо через фандрейзерів. Безумовно, це розширить коло студентів, які зможуть набути знання та практичні навички за допомогою сучасного обладнання. Слід відзначити й те, що компанії, які впровадять такий вид партнерства, також зможуть приймати активну участь у навчальній діяльності: розробці навчальних програм, підготовці навчально-методичних посібників, створенні системи підвищення кваліфікації своїх працівників тощо. Хоча зараз найпоширенішими формами співпраці є стажування та практика студентів та лекції для студентів. Але варто звернути увагу зі сторони приватних фірм на вплив на розробку навчальних програм і професійних стандартів для більшого спрямування на нерозуміння вищими закладами реалій бізнес-світу.

Реалізація запропонованих в роботі практичних рекомендацій дозволить підвищити ефективність цільових програм в регіоні та створить сприятливі умови для проведення соціально-економічної політики та підвищення якості витрачання бюджетних коштів.

Список використаних джерел

1. Сардак С. Е. Перспективи соціально-економічного розвитку людських ресурсів в умовах глобалізації / С. Е. Сардак // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 9. – С. 217-225.
2. Національна стратегія розвитку «Україна-2015» : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.semynozhenko.net/content/files/Ukraine-2015%20big.pdf>
3. Ансофф І. Стратегическое управление / Ансофф І. – М. : Экономика, 1989. – С.48.
4. Коршунова Е. Д. Моделирование процесса адаптивного управления организационным развитием предприятия инвестиционно-промышленной сферы / Е. Д. Коршунова // Менеджмент в России и за рубежом. – 2004. – № 2. – С.34-39.
5. Панина Е. М. Организационное развитие: история и современность / Е. М. Панина // Вестник Московского университета. – Сер. 21 : Управление (государство и общество). – Москва, 2006. – № 2. – С.14-22.
6. Бобровська О. Ю. Система прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів як інтегральний інструмент сталого розвитку / О. Ю. Бобровська // Державне управління та місцеве самоврядування : тези XII Міжнар. наук. конгресу, Харків, 29 берез. 2012 р. – Х.: Магістр, 2012. – С.199-200.
7. Соціальна робота: В 3 ч. — К.: Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2004. — Ч. I.: Основи соціальної роботи
8. Основы социальной работы: Учебник / Отв. ред. П.Д. Павленок. — 2-е изд., испр. и доп. — М.: ИНФРА-М, 2002. — С. 81—89.
9. Бондаренко Н.Б., Грига І.М., Кабаченко Н.В. та ін. Соціальна робота / За ред. Т. Семигіної та І. Григи, 2004. — С. 82—104

10. Соціальна робота в Україні: Навч. посіб. / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Харченко та ін.; За заг. ред. І.Д. Зверєвої, Г.М. Лактіонової. — К.: Наук, світ, 2003. — С. 52—61.
11. Социальная работа: Учеб. пособие / Под общ. ред. проф. В.И. Курбатова. — 2-е изд., перераб. и доп. — Ростов н/Д.: Феникс, 2003. — С. 63—66.
12. Социальная работа: теория и практика: Учеб. пособие / Отв. ред. Е.И. Холостова, А.С. Сорвина. — М.: ИНФРА-М, 2001. — С. 88—99.
13. Тюття Л.Т., Іванова І.Б. Соціальна робота (теорія і практика): Навч. посіб. — К.: ВМУРОЛ "Україна", 2004. — С. 48—59.
14. Фирсов М.І., Студенова Е.Г. Теория социальной работы: Учеб. пособие. — М.: Гуманит. изд. центр "ВЛАДОС", 2001. — С. 306—320.
15. Адаптований переказ Конвенції! ООН про права дитини. Видано за сприяння Представництва ЮНІСЕФ в Україні. — 31с.
16. Верховна Рада України. 1991—2001.10 років незалежності: (Конституція України. Законотворчий процес. Законодавча база. Урочисті збори Верховної Ради України, присвячені 10-й річниці незалежності України) — 2 CD.
17. Збірник законодавчих, нормативних та директивних документів з питань організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі. — К.: ВМУРОЛ, 2002. — 358 с.
18. Соціальна робота: Короткий енцикл. слов. // Соціальна робота. — Кн. 4. — К.: ДЦССМ, 2002. — С. 351—352.
19. Соціальна робота: Хрестоматія // Соціальна робота. — Кн. 3. — К.: ДЦССМ, 2002. — С. 308—354.
20. Социальная энциклопедия / Ред. кол.: А.П. Горкин, Г.Н. Карелова, Е.Д. Катульский и др. — М.: Большая рос. энцикл., 2000.— 438 с.
21. Пігуль Н. Г. Фінансове забезпечення соціальної сфери в Україні / Н. Г. Пігуль, О. В. Люта, А. О. Бойко // Вісник Національного банку України. — 2015. — № 1 (227). — С. 30–35.

22. Список країн за ВВП (номінал) на душу населення [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%BA_%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD_%D0%B7%D0%B0_%D0%92%D0%92%D0%9F_%28%D0%9A%D0%A1%29_%D0%BD%D0%B0_%D0%B4%D1%83%D1%88%D1%83_%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F.

23. В Індексі людського розвитку ООН Україна – 83-я [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.bbc.co.uk/ukrainian/business/2014/07/140724_human_development_index_az.

24. Сментина Н. В. Партнерство влади, бізнесу та громади як складова успішності місцевого соціально-економічного розвитку / Н. В. Сментина // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2013. – № 3, Т. 2. – С. 259-262.

25. Клевцевич Н. А. Державно-приватне партнерство як інструмент регіонального розвитку / Н. А. Клевцевич // Економіка та суспільство. – 2017. – №9.

26. Пігуль Н. Г. Типологія моделей фінансування розвитку соціальної сфери / Н. Г. Пігуль // Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України: збірник наукових праць. — Суми, 2014. — Вип. 38. — С. 220–229.

27. Моделі фінансових відносин [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://subject.com.ua/economic/finances1/3.html>.

28. Чернодід І. С. Порівняння моделей соціально-орієнтованих економік / І. С. Чернодід // Технологический аудит и резервы производства. — 2014. — № 2/2(16). — С. 34–38.

29. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=404574&cat_id=4046.

30. Соціальна політика: політико-правові засади та особливості управління соціальними процесами [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://buklib.net/books/27137/>.

31. Куценко В. І. Соціальна сфера: реальність і контури майбутнього (питання теорії і практики): монографія. / За наук. ред. д.е.н., проф., академіка НАН України Б. М. Данилишина /РВПС України НАН України. — Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-

Поліграф», 2008. — 818 с.

32. Державна служби статистики [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

33. Національна стратегія розвитку «Україна-2015»: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.semynozhenko.net/content/files/Ukraine-2015%20big.pdf>

34. Звіт про стан соціально-економічного розвитку Одеської області за I півріччя 2017 року: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://oda.odessa.gov.ua/zvity/zvit_pro_stan_sotsialnoekonomichnoho_rozvytku_odeskoi_oblasti_za_i_pivrichchia_2017_roku.html

35. Середня заробітна плата за регіонами за місяць у 2017 році: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/gdn/reg_zp_m/reg_zpm17_u.htm

36. Індекси споживчих цін. по одеській області: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: od.ukrstat.gov.ua/publ/zb%20ciny/zbirnik%201.doc

37. Собченко В. В. Основні моделі соціальної політики в країнах Центральної та Східної Європи [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2011-2/doc/5/01.pdf>.

38. Социология. Основы общей теории: Учебник для вузов / Отв. ред. Г.В. Осипов, Л.Н. Москвичев. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: НОРМА: НИЦ ИНФРА-М, 2015. - 912 с.

39. Павліченко, П. П. Соціологія: навчальний посібник / П.П. Павліченко, Д.А. Литвиненко. - К. : Лібра, 2000. - 254 с

40. Соціологія : підручник / за ред. В. Г. Городяненка. - К.: Академія, 2002. - 560 с.

41. Остріщенко Ю.В. Теоретико-методологічні засади запровадження програмно-цільового методу // Наукові праці НДФІ. — 2009. — № 2. — С. 84-86.

42. Плиса В. Й. Страхування: Навч. посібн. — К.: Каравела, 2005. — 392 с.

43. Про затвердження Основних підходів до запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів: Наказ Міністерства фінансів України від 02.08.2010 р. № 805 [Електронний ресурс]. —

Режим доступу: http://www.ibser.org.ua/UserFiles/File/Legislation/Budget/Nakaz_%23805_10_0.pdf

44. Про схвалення концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.09.2002 р. № 538 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=538-2002%F0> – Назва з титул. екрана.

45. Про схвалення Концепції реформування місцевих бюджетів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.05.2007 р. № 308-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=308-2007%F0> – Назва з титул. екрана.

46. Перелік діючих регіональних цільових та комплексних програм Одеської області станом на 01.07.2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://oda.odessa.gov.ua/53/52280/77382/perelik_diiuchykh_rehionalnykh_tsilovykh_ta_kompleksnykh_prohram_odeskoi_oblasti_stanom_na_01_07_2017.pdf

47. Стан фінансування діючих регіональних цільових та комплексних програм з обласного бюджету у 2017 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://oblrada.odessa.gov.ua/wp-content/uploads/FOP_12_2017.pdf

48. Ресурсне забезпечення обласної цільової програми «Здоров'я» на 2014-2018 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oblrada.odessa.gov.ua/wp-content/uploads/30-19-05-2016.pdf>

49. Соціальне управління і соціальне прогнозування, проектування та планування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://winchesterpubguide.com/22-socialne-upravlinnya-i-socialne-prognozuvannya-proektuvannya-ta-plannuvannya.html>

50. Стеченко Д.М. Программно-цільова орієнтація в управлінні соціально-економічним розвитком регіону / Д.М. Стеченко // Університетські записки: часопис Хмельницького університету управління та права. – 2007. – № 3. – С. 36-38.

51. Стратегія економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року розроблена виконання доручення Президента України, рішення засідання Ради регіонів від 15.09.2011 року та рішення розширеного засідання регіонального комітету з економічних реформ від 17.02.2011 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://oda.odessa.gov.ua/odeska_oblast_ta_oda/sotsialno-ekonomichnyi_ta_kulturnyi_rozvytok/strategiia_ekonomichnoho_ta_sotsialnoho_rozvytku_oblasti_do_2020_roku.html

52. Досвід працевлаштування випускників вищих навчальних закладів: погляд випускників та роботодавців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bestuniversities.com.ua>.

53. Тюленев Г. Д. Оцінювання економічної безпеки вищих навчальних закладів в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://thesis.at.ua/publ/15_11_15_12_2013_r_menedzhment_rozvitok_teoriya_ta_praktika/tjulenev_g_d_ocinjuvannja_ekonomichnoji_bezpeki_vishhikh_navchalnikh_zakladi_v_v_ukrajini/9-1-0-270

54. Фандрайзинг в образовании. – [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://egovkinanv.ucoz.ru/load/2-1-0-6>.

55. Харчук Ю. Ю. Обліково-аналітичне забезпечення фінансової стійкості вищих навчальних закладів державної та комунальної власності : дис. канд. економічних наук : 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит» / Харчук Юлія Юріївна. – Київ, 2014. – 208 с.

56. Стеців І. С. Економічна безпека ВНЗ: сутність та особливості планування. Національний університет «Львівська політехніка», 2010 – С. 218

57. Дюкарев Р., Фокс А. К. Холмз О., Эбнер К. В. Социальный маркетинг для некоммерческих организаций . М. : Изд-во «Дело и Сервис», 1998.–194 с.

58. Кеннеди Л. У. Качественный менеджмент в неприбыльной сфере. СПб. : Нотабене, 1998. – 175 с.

59. Єпіфанов А.О., Дьяконова И.И. «Бюджет і фінансова політика України». – К. : Вид-во КНЕУ, 2007. – 234 с.

60. Пометун О., Гонорська А. Як залучити додаткові ресурси для розвитку навчального закладу?: Порадник сучасного директора : Навч.-метод. посібник. –

Тернопіль: Вид-во Астон, 2006. – 120 с.

61. Муратов О. М. Цільові комплексні програми як ефективний результат регулювання соціально-економічного розвитку Одеського регіону / О. М. Муратов // Науковий вісник ОНЕУ: зб. наук. пр. Науки: економіка, політологія, історія. – 2013.– № 20 (199). – С 4-12.

62. Муратов О. М. Концептуальні положення теорії передбачення в системі державного регулювання економіки / О. М. Муратов [Електронне видання] // Молодий вчений. – 2015 (лютий). – №2 (17). Частина VI. – С. 1250-1253.

63. Кучеренко В.Р., Андрейченко А.В., Грінченко Р.В., Карпов В.А. Аналіз ринкової кон'юнктури: навчальний посібник / В.Р. Кучеренко, А.В. Андрейченко, Р.В. Грінченко, В.А. Карпов – Одеса: ОНЕУ, 2014. – 344 С.

64. Балджи М.Д. Метрологія соціо-еколого-економічних систем: монографія / Балджи М.Д., Харічков С. К. – Одеса: ІПРЕЕД НАНУ, 2010. – 342 С.

65. Балджи М.Д. Управління стратегічними змінами регіональних соціально-економічних систем / М.Д. Балджи // Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність: зб. пр. ІХ (XXI) всеукр. наук.- практ. конф., 14 – 15 березня 2013 р. – К.: НТУУ «КПІ», 2013. – С. 242-243.

66. Лазарева Є.В. Методологічні аспекти формування інноваційної системи регіону: монографія / Є.В. Лазарева. – Одеса, 2010. – 320 С.

67. Балджи М.Д. Стабілізація диспропорцій соціально-економічного розвитку регіонів при удосконаленні національної політики України // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2012. – Т. 2. – С. 28-32.

68. Сталій розвиток – XXI століття: управління, технології, моделі. Дискусії 2015: колективна монографія / ЄВ. Хлобистов. – Черкаси: Вид. ФОП Чабаненко Ю.А., 2015. – 538 С.

69. Механізми взаємодії органів влади та підприємницького сектора

економіки України: монографія / А.І. Бутенко. – Одеса: ІПРЕЕД НАНУ, 2011. – 278 С.

70. Формування конкурентоспроможності економіки регіону Українського Причорномор'я: монографія / Б.В. Буркинський. – Одеса: ІПРЕЕД НАНУ, 2012. – 492 С.

71. Solow R.M. A Contribution to the Theory of Economic Growth // Quarterly Journal of Economics. – 1956. – №70. – P. 65-94.

72. Фридман М. Основы монетаризма / Под науч. ред. Д.А. Козлова. – М.: ТЕИС, 2002. – 175 С.

73. Кучеренко В.Р., Карпов В.А. Маркетинг: прогнозування кон'юнктури ринку / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов. – К.: Знання, 2001. – 215 С.

74. Шумпетер Й. Теория экономического развития / Й. Шумпетер. – М.: Прогрес, 1982. – 545 С.

75. Грабовецький, Б. Є. Методи експертних оцінок: теорія, методологія, напрямки використання : монографія / Б. Є. Грабовецький. — Вінниця : ВНТУ, 2010. — 171 С.

76. Моделювання соціально-економічного розвитку регіону (на прикладі Сумської області): монографія / А. О. Єпіфанов, М. О. Кизим, С. М. Козьменко, О. Ю. Полякова, О. Мерхо та ін. – Х.: ФОП Александрова К. М.; ВД «Інжек», 2012. – 160 С.

77. Киселёва О. А. Сценарное моделирование в прогнозировании развития региональных социально-экономических систем // Kant. 2011. – №1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/stsenarnoe-modelirovanie-v-prognozirovanii-razvitiya-regionalnyh-sotsialno-ekonomicheskikh-sistem>(дата обращения: 19.11.2014).

78. Сценарные модели сбалансированного социально-экономического развития регионов: монография / под ред. Т. С. Клебановой, О. В. Мозенкова. – Бердянск: Издатель Ткачук А. В., 2013. – 328 С.

79. Гурьянова Л. С. Сценарное прогнозирование динамики социально-экономического развития регионов / Л.С. Гурьянова // Бізнесінформ. – № 11. –

2012. – С. 43-47.

80. Стратегія економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року: монографія / [О.М. Муратов та ін.]. – Одеса: Астропринт, 2012. – 112 С.

81. Економічний розвиток регіону на основі активізації підприємницької діяльності: монографія / [А. І. Ковальов, О. М. Муратов, М. Д. Балджи та ін.]; за заг. А. І. Ковальова. – Одеса: Атлант, 2014. – 178 С.

82. Захарченко В.И. Кластерная форма территориально–производственной организации: монография в 2–х ч. / В.И. Захарченко, В.Н. Осипов. – Одесса:

«Фаворит» – «Печатный дом», 2010. – Ч. 2. Повышение региональной конкурентоспособности на основе кластерного подхода. – 236 С.

83. Пушкаръ І. В. Заходи поліпшення державної підтримки формування конкурентних переваг економічних систем регіонів / І. В. Пушкаръ // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Економіка. – 2012. – Вип. 11. – С. 173-178.

84. Кулявець В.О. Прогнозування соціально-економічних процесів: навч. посіб. / В.О. Кулявець – К.: Кондор, 2009. – 194 С.

85. Владимирова Л. П. Прогнозирование и планирование в условиях рынка: учеб.пособ. / Л. П. Владимирова. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и Ко», 2005. – 400 С.

86. Глівенко С. В., Соколов М. О., Теліженко О.М. Економічне прогнозування: навч. посіб. / С. В.Глівенко, М. О. Соколов, О. М. Теліженко. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми: Видавництво «Університетська книга», 2001. – 207 С.

87. Грабовецький Б.Є. Економічне прогнозування і планування: навч видання / Б. Є. Грабовецький. – К.: ЦНЛ, 2003. – 188 С.

88. Головне управління статистики в Одеській області. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/>].

89. Карпов В.А. Кон'юнктурні та маркетингові дослідження

реалістичності пріоритетних напрямків соціально-економічного розвитку Одеської області на період до 2020 року, [Електронний ресурс]. –

Режим доступу: http://galerejvremeni.ucoz.ru/load/konjunktura/metodicheskaja_literatura_po_kr/kon_39_junkturni_ta_marketingovi_doslidzhennja_realistic_hnosti_prioritetnikh_naprjamkiv_social_no_ekonomichnogo_rozvitku_odeskoji_oblasti_na_period_do/4-1-0-94.

90. Карпов В.А. Спектральний і гармонійний аналіз циклічності макроекономічного розвитку України / В. А. Карпов // Вісник соціально-економічних досліджень ОНЕУ. – № 2(49). – Ч. 2. – 2013. – С. 154-160.

91. Амосов О. Ю. Капіталізація як стратегічний напрям розвитку регіону / О. Ю. Амосов, Н. Л. Гавкалова // Економіка і регіон. – 2011. – № 2. – С. 55-58. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/econrig_2011_2_13.pdf.

92. Томашен В. В. Сучасний стан та проблеми розвитку соціальної сфери України // Розвиток економіки та планування бізнесу в сучасних умовах: проблеми та шляхи вирішення: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 14-15 вересня 2017 р.). – Одеса: Ротапринт, 2007. – С. 85-87.

93. Томашен В.В. Аналіз соціальної сфери в Україні та Одеській області // Науковий вісник ОНЕУ. – №10 (252). – 2017.

94. Соціально-економічний розвиток регіонів Українського Причорномор'я: теорія, методологія, практика: монографія / Б.В. Буркинський. – Одеса: НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж., 2010. – 375 С.

95. Буркинський Б.В. Методологические и прикладные основы исследования национальных и региональных интересов (социо-эколого-экономический контекст) / Б. В. Буркинський, В. Н. Степанов. – Одесса: НАН Украины, Ин-т пробл. рынка и экон.-экол. исслед., 2011. – 74 С.

96. Наукові засади розробки стратегії сталого розвитку України: монографія / Б.В.Буркинський, А.Г. Руденко, А.Г. Шапар та ін. – Одеса: ІПРЕЕД НАНУ, 2012. – 714 С.

97. Долішній М.І. Регіональна політика на рубежі ХХ-ХХІ століть:

нові пріоритети / М.І. Долішній. – К.: Наукова думка, 2006. – 512 С.

98. Територіальний розвиток та регіональна політика в Україні / В. С. Кравців. – Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України, 2015. – 246 С.

99. Момот Т.В. Вартісно-орієнтоване корпоративне управління: від теорії до практичного впровадження / Т. В. Момот. – Х. : ХНАМГ, 2006. – 380 С.

100. Семенов В. Ф. Регіональна економіка / В. Ф. Семенов. – К.: МП «Леся».– 2008. – 595 С.

101. Борисов Е. Ф. Экономическая теория: учебник / Е.Ф. Борисов. – М.: Юрист, 2008. – 417 С.

102. Михасюк І., Мельник А., Крупка М., Залога З. Державне регулювання економіки: навч. посіб. / І. Михасюк, А. Мельник, М. Крупка, З. Залога. – Львів: Українські технології, 2006. – 182 С.

103. Воронкова В. Г. Управління людськими ресурсами: філософські засади: навч. посіб. / В.Г. Воронкова. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 140 С.

104. Жилєнкова М. М. Система показників оцінки соціально-економічного розвитку регіонів України / М. М. Жилєнкова // Статистика України. – 2005. – № 8. – С. 51-63.

105. Кочкаров Р.А. Целевые программы: инструментальная піддержка / Р.А. Кочкаров. – М.: Экономика, 2007. – № 7– С. 45.

106. Аваков С. Ю. Теоретические аспекты формального представления экономических систем / С. Ю. Аваков // Изв. вузов. Сев.-Кавк. регион. Обществ. науки. – Ростов н/Д, 2001. – № 3. – С. 72-83.

107. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: [навч.-метод. посібник] / З.Є. Шершньова, С. В. Оборська, Ю.М. Ратушний. – К.: КНЕУ, 2001. – 175 С.

108. Миронов В.С. Методика оценки эффективности программно-целевого подхода в управлении экономикой региона / В.С. Миронов [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.m-economy.ru/art.php?nArtId=2350>

109. Шлафман Н.Л. Механізми регулювання розвитку

підприємницького сектору: монографія / Шлафман Н.Л. – Херсон, 2010. – 284С.

110. Горячук В.Ф. Капіталізація та конкурентоспроможність економіки: регіональний та національний вимір: монографія / Горячук В.Ф. – Одеса: ПРРЕД НАНУ, 2011. – 277 С.

111. Степанов В.Н., Волошин Д.В. «Антикапитал» как категория социо-эколого-экономических исследований и антикризисного управления: монография / В.Н. Степанов, Д.В. Волошин. – Одесса: ИПРЭЭИ НАН Украины, 2013. – 148 С.

112. Лысюк В.М. Организация товарного рынка: теория и практика. /LAP LAMBERT Academic Publishing ist ein Imprint der/. – Saarbrucken, Deutschland. 2014.– 224 С.

113. Муратов О.М. Оценка и прогноз динамики основных показателей экономического развития Одесской области // В.А. Карпов, О.М. Муратов // European practice and national reflection in the planning: Jubilee international scientific- practical conference, 24-25 April 2015. – Академично Издательство «Ценов» Свищов, 2015. – С. 49–54.

114. Винницький Б. Моніторинг та оцінювання стратегій і програм регіонального розвитку в Україні / Б. Винницький. М. Лендъел. Ю. Ратейчак. – К.: В-во «К.І.С. », 2007. – 120 С.

115. Губані Г.Г. Прогнозування регіонального розвитку: аналіз проблем та підходи до їх вирішення / Г.Г.Губані, І.Ю.Ходикіна, Л.М.Кравчук // Сталий розвиток економіки. – 2011. – №1. – С. 30-44.

116. Данилишин Б.М. Соціально–економічні проблеми розвитку регіонів: методологія і практика / Данилишин Б.М., Чернюк Л.Г., Фащевський М.І. — Черкаси: ЧДТУ, 2006. – 315 С.

117. Савченко В. Ф. Методичне забезпечення моніторингу річної програми соціально-економічного розвитку на регіональному рівні / В. Ф. Савченко // Регіональна економіка. – 2011. – №1. – С. 30-36.

118. Дяченко Н. Роль та місце прогнозування в системі державного управління / Н. Дяченко [Електронний ресурс] – Режим доступу:

[http://www.dbuara.dp.ua/vidavnictvo/2013/2013_04\(19\)/9.pdf](http://www.dbuara.dp.ua/vidavnictvo/2013/2013_04(19)/9.pdf).

119. Селин В. С. Роль прогнозування в формуванні стратегії регіонального розвитку / В. С. Селин [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ecfor.ru/pdf.php?id=2009/6/08>.

120. Балджи М.Д. Інноваційні підходи до формування стратегій розвитку соціо-еколого-економічних систем / М.Д. Балджи // Вісник Національного технічного університету «ХПІ»: зб. наук. пр. – Серія «Технічний прогрес та ефективність виробництва». – Х.: НТУ «ХПІ», 2013. – № 44 (1017). – С. 3-8.

121. Чернов С. І. Структурні елементи стратегічного планування соціально- економічного розвитку регіонів / С. І. Чернов [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=301>.

122. Фісун К. А. Методологія програмування розвитку регіонів України: монографія / К. А. Фісун. – Харків, 2007. – 401 С.

123. Шорохов В.П., Колькін Д.М. Оцінка конкурентоспроможності регіону / В.П. Шорохов, Д. М. Колькін // Проблеми прогнозування. – 2007. – № 1. – С. 64-76.

124. Махотаєва М. Цільове управління соціально-економічними системами / М. Махотаєва // Проблеми теорії і практики управління. – 2006. – № 4. – С. 66-78.

125. Муратов О.М. Аналіз динаміки основних показників економічного розвитку Одеської області // В.А. Карпов, О.М. Муратов // Вісник соціально-економічних досліджень: збірник наукових праць. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – С. 187